

fm hanc psonaz p silium z dictamen debet
 is frequenter p pium iudicium mutare z vincere
 Tu ergo de eo qd agendum est habet is hmoi
 centudine pot se merito detare / lz plures
 alias negligetias / q venialia pctā sunt / ad
 miserit. Sed si in his pncipalibus
 se defecisse pgnoscat. penitere debet / z post
 modū loco z tpe p fiteri. Videtis itaqz pz
 sus ee necessarium vt qsqz diligēter p qrat q
 res pctā mortale sit. q nō. in q d qsqz oblige
 tur in q non. Et tūc quicqd sup hoc egerit
 id vlronēū erit z superrogatōis / ad augmē
 tū sue grē / similitz alioz. Credere eni q illd
 meli bonū qd dōs facere valet / semp imple
 re teneat. ita q si h obmiserit. peccet morta
 liter / erroneuz esset. nunqz etiam dōs posset
 obtinere pscientie pacem.

Hanalit p generali regula accipite /
 q vti de z bon angelus sp ad bo
 nū hortant / cunctaqz seu pspa seu
 aduersa siue bonū siue malū / sui vel alteri
 ad salutē z pfectū bonoz z uertūt. sic ex ad
 uerso oia in damniū z pncipiē detoz qre moli
 tur hostis. Abundat dōs diuinitis enitf
 hostis vt illis abutaf vel in supbia / vel i lu
 pūriā / vel in vsurā / z iniquā tpaliū adqfitō
 nē. Contra scūs angelus conat z suadet. vt
 illis vraf ad largiedas elemosinas / ad sup
 pliciter reddēdas grās deo / ad hōndā suffici
 entia. **S**ilr p fiderate in pulcritudine. vi
 ribz. scia. statū. bona hoim fama. z boz cō
 trarijs pauprate. deforimitate. mala obscu
 ragz fama. Diuersitatē etiā inclinationis
 boim ad h vel illud / nouit scūs angelus be
 ne vti / hostis verō male. Quāqz etiā fre
 quēter z ipam dei inspirationē in malū cō
 uerti facit hostis. sicut ex aduerso bon an
 gelus malā inimici tēptationē in bonum /
 puta quis tēptabitur idēo religionē ingre
 di vt postmoduz egrediat z exeat. In ea tū
 pseueras p stāsqz manebit. De supbia aut
 inuidia tēptabit / huic valide resistet z inde
 merebit plurimū. Ita frequēter dū grauiter
 nocere cupit hostis. pdest admodū / z pfic
 in tantum q hominem crebro tēptare desi
 stit / ne tēptationem supando mereatur.

Adversus vero cunctas suas illaqueantes
 tēptationes / que certe sunt innumere. non
 nisi vnicū generale remediū reperitur /
 vti beato Anthonio reuelatū extitit. vt dōs
 videlicet pfundam semper habeat humili
 tatem / z affectione sincera / puroqz corde su
 am totam spem in dei ac sanctorum auxili

um statuat / idqz se facere posse / esse dei gra
 tiam censeat permixtam. **H**ibilominus
 tamen semper suum debitum faciat apud
 deum / z obseruantiam mandatorum eius
 predicte innitendo spei. **F**am sicut firmi
 ter credimus hominem sola dei saluari mi
 sericordia. ita eam misericordiam sumope
 re vnerari / diligere / carpendereqz debe
 mus / secus enim faciens vel hoc intermit
 tens agere / pfecto illam perdere sese reddit
 dignissimum. **Q**uod si suggerens tibi
 hoc modo dicat hostis. quicquid egerz cer
 to nouit deus an damnatus eris vel ne. ne
 qz vllatenus aliter esse potest. **R**espondeb
 quicquid de me ordinauerit deus ipse ta
 men amari dignus est et coli. cunqz menti
 ri nequeat / ipse sibi obsequenti bus z ad h
 pro suis viribus conanti bus infallibiliter
 gloriā celestē largietur. Quāqz verō mi
 hi meus sit finis incognitus. bene tamen
 scio / quoniam bona vita in bonum finem
 perducit. neqz ob hāc incertitudinē / omit
 tere debeo. quo minus meum efficiam de
 bitum. immo pfecto magis ac magis eni
 tendum mihi est. sicut z si infirmus se sanā
 dum ignoret. iure tamen ad id suum debi
 tum facit. **C**oncludendo dicimus nihil
 ita instruere hominem in predictis tēpta
 tionibus infinitisqz alijs. sicut gratiaz dei
 que per deuotam orationem / in pfunda fu
 sam humilitate atqz cōtritione cordis / ad
 quiritur. **H**anc nobis gratiam meritis
 ac intercessionibus omnium sanctorz san
 ctarumqz largiri dignetur pater z filius et
 spiritus sanctus Amen. **F**inis.

Contra professum

Inobedientem eiusdē **J**ohannis Berson.
Dore tuo te iudico serue ne
 qz. **S**i h dixit pabola dñs
 de seruo nō multiplicāte licz
 reddere talentū / qd diciturus
 est de suo dissipāte sil z negā
 te talentū. **T**alis est ille inobediens p fess
 sit clericus sit laicus / qui ppriā spūs sui vo
 luntatē acceptam a deo / causa lucrandi vi
 te thesaurum eterne / dedit illam in manu
 superioris sui dicens. **S**uscipe me z vi
 uam abba pater. **I**n manus tuas commē
 do spiritum meum / quoniam fidēs in te et
 de me diffidens do illum tibi. **A**diuua me
 z saluus ero. **N**unc tu quisquis es p fessus

De monacho inobediente.

hoc in vel simili q̄ patri cui⁹ est voluntas tua/dono tuo imo sp̄oraneo p̄us/nē in necessitatē verso parere recusas q̄stra stimulu calcitrare p̄sumis/interrogabo te paucula q̄ten⁹ ex ore tuo te iudicet. scientia tua. **I**nterrogabo te nō dico serue neq̄ sed fratres ⁊ seruu in xpo carissimū/agens in spiritu lenitatis ⁊ instruēs iuxta monitionē apli ⁊ christi/cupiens te saluū esse ab errore vie diuine/quoniā omnis inobediētia/deuiat a via vite. ad quā q̄ redierit ⁊ uerterit peccatorem/operit multitudinem peccatorū interrogabo te si memineris p̄fessionis tue ⁊ si peniter te fecisse/p̄cul absit hec ingratitudo a spiritu tuo p̄cul ⁊ talis. Porro si memineris ⁊ approbas interrogabo quis sapiēti⁹ ⁊ potior interpret erit p̄fessionis hui⁹ qualiter obseruāda est/aut supior pater tuus/marime cum cōsilio uent⁹/aut tu subditus ⁊ vnicus. ⁊ ut fertur laicus. **S**i te tu umq̄ dixeris p̄ferendū p̄ponendūq̄ iudicium/erras intollerabiliter. neq̄ est q̄ talē te non aspernat. tuam protinus arrogantiā subfannans ⁊ dicens Quis potest hūc audire? Certe puto q̄ pudet te etiam hec interrogatio auditu suo primo. **I**nterrogabo deinceps. putas ne patrem. immo et patres tuos/ita malignantis esse nequicie q̄ in male consulendo saluti tuē. uellet se simul ⁊ te p̄ire. **E**xclamabis arbitror ad hāc interrogatiōē cachinnās ⁊ indignans rugata fronte. **L**ōge sit hec insania a me pau perculo idiota subdito ⁊ peccatore. ut de sanctissima superiorum meoꝝ. p̄batissima q̄ sapientia. tam sacrilege desipiam. **V**igila nunc ⁊ respice/si non breui ratiū cula protinus ex ore tuo te iudico qui in ill⁹ hoc ⁊ illud facere/tu non obedire perseueras. **S**i enim superior tuus sapientior est in cognoscendo precepta regule quaz p̄fessus es. si preterea credis q̄ nollet se damnare dum tibi precipit obedire. quid obniti potes. quid excusationis afferre super inobedientia tua ne dicam pertinaciā. **S**ed dicis forte demissis oculis. ⁊ facie humi delecta si non omnis a te pudor abscesserit. si non attrita iam fronte meretricē imitaris. dicens. **V**olo virtuosus esse. ⁊ domio per afflictiones abstinentiamq̄ placere. **E**xemplo priorum sanctorum. in nominatim Johānis baptiste. **S**entio fortitudinē corporis meis. scio q̄ ieiunium a uino/non erit in grauamen mihi. **E**cce frater recedis iaz

a concessis prioribus. **T**u iudicium tui p̄fers omni alteri. quasi si dicat infirmus et insanus medico suo **L**ognosco melius dispositionem meam q̄ tu ipse. **S**cio qualiter obtemperandum mihi non est regulis artis tue. **A**ggrediar nunc te altera via duriorē. ut ex ore tuo te iudicem si pertinax esse decreueris. non tantummodo seruum neq̄. sed vel hereticum apostatam. vel de heresi ⁊ apostasia uehementer suspectum. ita tamen si de p̄ditio iudicij ratiōnis per ce rebri lesionem/tibi non fuerit excusationis subsidium. quo casu nō ita argumētis theologie. sed fomētis medicine opus erit. **D**ixit dominus noster iesus christus ad omnes in ecclesia prelatos loquens ad peronas apostolorum ⁊ discipulorū. **Q**ui uos audit me audit ⁊ q̄ uos spernit me spernit. **C**redis hoc? **C**redis si catholic⁹ es. **S**cio preterea q̄ superiores sunt ⁊ prelati tui patres ordiis sancti in quo ⁊ sub quo /p̄fessus te negare non potes. aut si negas. erras in facto ⁊ conuinci testibus potes. immo uerberibus ⁊ carceribus coerceri. **A**lio q̄n fas esset exemplo simili ⁊ pernicioso cuiuslibet p̄fesso religionem se negare p̄fessum ⁊ impune. **L**eterum si fateris te p̄fessum /fatearis oportet te ad obedientiam contra p̄rium etiam voluntatis arbitrium tenentem ligatum. **A**liquin contradicis euangeli⁹ co nunc inducto precepto. **Q**ui uos spernit me spernit. **Q**ui autem spernit christū. uisq̄ blasphemat ⁊ apostatizat. **E**t si addit q̄ hec licite faciat. se palam in heresim precipitat. ex qua si non uelit extrahi pertinax est iudicandus ⁊ ut talis brachio seculari relinquendus. ne dum a monasterio pellendus. **P**rouideat salubriora deus. tamē et si ita loquimur ⁊ uere loquimur. **E**xceptabo uiam rursus alteram que sanioris est ad morbum fomenti. **D**icis (ut accepi ⁊ iā preactum est) q̄ non ex inobedientia destitit vis a potu uini. ceterisq̄ cibis launoribus ordiis concessis. sed ad uirtutes adquirendas ex penitentia. **V**ide queo fratere ne mentiatur iniquitas sibi. ne sit iste laqueus satbane sub angelo lucis. nō uirtus abstinentie in spiritu humilitatis. **I**ta q̄ si uis ut credam tibi/ostende uel paulisper obedientiam in q̄stulo potu uini. neq̄ non in alio fratrum edulio/saltem pauculo. unde non possit corpus ad lasciuia ⁊ excitari. neq̄ rigor abstinentie p̄di. **A**licet

ro quale. istud est / q abhorres a vino tali
 ter / vt nec consuetudini ecclesie velis esse con
 formis. que post sacram comunionez / dat
 laicis poculu vini tantillu. Qualis est ista
 obsecro singularitas. nunquid de radice p
 cedit abstinentie. et non potius ex intimis
 hypocritalis demencie. vt dum facis quod
 nemo / mirentur omnes. et tibi laudem sin
 gularitatis impune presumas. Legimus
 de multis ita seductis / pessimo fine termi
 nantibus vita. Fuit sco frascisco collaudat
 frater vnus. q iussus cofiteri p verba / noluit
 nisi p nutus. Tollite inqt scrus frasciscus fi
 gmentu h diabolicu pocuit exitus ita esse.
 Dicit dimachus. Si videris aliquem q sibi
 sit i coitate singulari. ipe no indiget demo
 nete p tano qz factus est sibi demon. Et apd
 sapientie scribit. Vidisti hoicm sibi sapien
 tem videri / plus illo spem hēbit insipiens
 Quis vero plus sibi videt sapiens qz sit ille
 q iudiciu suum pfert iudicio quorūcunqz.
 Et vero dicit frater iste sicut accepi. Al
 lum audia in abstinentia mea / nisi sola eccle
 sia. qz vix p quolibet tali / sit uocandum
 generale conciliū aut sit papa spēaliter ad eū
 dus. et non sufficienter dicat ecclia qn supi
 or: pferat in retali / decernit et iubet. Existi
 mo pinde q si mitteretur ad papaz / frater
 iste nec sic obedire iussioni sue vellet.

Et apud narrationes patrum de quodaz
 gloriāte in abstinentie singularitate qd rez
 mediū inuenerūt ptes. ligauerūt ipm tan
 qz fatuum. et certe iaz ipe talis tal erat. Co
 pulerunt vti lautissimis cibis. et vino ad sa
 turtate et nauseam. Quid tandē. Sanat
 est a presumptione vel arrogantia singula
 ris abstinentie et consequenter a vanitate et
 periculo insanie liberatus. Tradidit
 beatus Bernardus qz diabolus nō habet
 machinamentum maius ad pditionē q
 rentium placere deo. qz si suadeat currere i
 discrete. qtenus qui currit incurrit et pceps
 ruat. Vocat hoc demoniū meridianū. quā
 do sub specie magni boni et singularis pfe
 ctus. incidit quis in magnuz malū. Et qd
 maius malum qz inobedientia. que pecca
 tum ariolandi. i. idolatrādi a domino no
 minat. Preterea dicit apulus. Si esca
 scandalizat fratrem meum / non manducabo
 carnes in eternū. qzto magis si abstinentia
 tua / o frater scandalizat frēm. ne dum vnū
 expuillus. sed patrem et maiorem. Ne tibi
 timendum est. Ita qz non expedit tibi con

tristare patrem tuum. non contumacem eē
 ad illum. id est. non tollere te sibi. cui te vo
 to tradidisti. hoc rapina est. hoc seculi legiuz
 Dicam tibi in veritate nec mētiar. Si
 de duobz malis alterum esset faciendū. vel
 comedere carnes in die veneris scā. cū re
 nisu conscie timorare. aut abstinere a vino
 contra pceptū obediētie rōnabiliter im
 positū. pferrem primū. qz fm non ideo ma
 lū sed vt bonū deberet impleri bibēdo vi
 num. Alio qn cum ptnaci renisu nō staret
 salus. vbi aliud ppetrādo cū subsequēte hu
 mili pnia comedens carnes saluaret.

Deniqz si forte diciturus es. Doueo lege
 spirititus sancti. vide si spiritus sanctus est
 dissensionis deus. Vide si quilibet pro
 fessus regulam ita diceret. qzta confusio se
 queretur. Vide si sufficientem doces exce
 ptionem a regula generali. quā et scdm quā
 professus est. Sed formido ne faciam ver
 ba mea surdo. nisi qz non iam tibi sed patri
 bus pro te loquor. Et forte pro ceteris im
 posterum si quod auertat deus occurreret
 casus talis. Bene vale corz boni consiliū
 statuens tecum. non plus aut aliter sapiēs
 qz oportet. Johannes Cancellarius pari
 siensis Lugdunū Anno Dilleesimo quaz
 dringentesimo uicesimo sexto in Janua
 rio etc.

Finis.

Item ab eodem cā

cellario parisiē de zelo et feruore nouicia
 tus etc.

Olet zelus domi dei / pstrim dū
 ē nouiti / hoies bone volūtatis
 comedere h ē vrgere / vt oia q cō
 spiciūt vitioz scādala / satagant
 vt tollere vt culpāre. vel cetos ad ablatōez
 acrit aiare. Nō dissimulādū asserit. n pccn
 dū. n scādalu formidādū. n incedēdū viri
 p arma iusticie a dextis. et a sinistris. p ifami
 am et bonā famā. p vbera si op ē p sanguinē
 et p mortē. Uex euenit qz p expientias
 varias p irritos conat. p agnitā hūane
 fragilitat et iniqtat. abyssū ierhaustibile
 repat et mollescit feruor iste. bulliēti musto
 filis. et q maturior / eo sanior efficit. Diti
 gatqz tribulatōis aq / vinū nimis feruide
 caritat. Porro n negaueri / me portuan
 nis zelū hmoi qlēcūqz sensisse. qz frequē
 fuerit n fm sciaz / me docuerit exi.

vv. 4